

Indtryk for to workshops om klimavirkemidler	Ansvarlig	KRP
	Oprettet	28-01-2019
Projekt: [3840, Optimering af klimaindsatsen i markbruget]	Side	1 af 2

Indtryk for to workshops om klimavirkemidler

Der er i november og december afholdt to miniworkshops af ca. en times varighed for landmænd om-handlende virkemidler til reduktion af klimagasudledningen fra markbruget. Det er desuden afholdt en halvdags workshop for landmænd med fokus på kulstofopbygning i jord, jordbearbejdning og klimaeffekter af kvælstofgødskning. Denne længere workshop er beskrevet andetsteds.

Formål og format

Formålet med de afholdte workshops er at indsamle landmændende erfaringer og holdninger til de forskellige klimavirkemidler i markbruget, således at det kan afdækkes hvilke virkemidler der vil være lettest at implementere.

Workshopene var ca. af en times varighed. Der blev givet en kort præsentation af mulige klimavirkemidler, og der var der efter tid til at diskutere hvilke klimavirkemidler der var mest attraktive.

Virkemidler

De præsenterede virkemidler fremgår af tabel 1. Virkemidlerne har meget forskelligt potentiale, og potentialet er ydermere opdelt i mellem forskellige sektorer i det nationale klimaregnskab, nemlig landbrug, transport og LULUCF. Potentialet i tabel 1 er det potentiale som er angivet i Olesen m.fl. 2018. For potentialet er "Landbrug" de udledninger der direkte kan henføres til landbrugsaktiviteter, "Transport" er primært brændstofforbrug til traktorer og andre redskaber og "LULUCF" dækker over ændringer i jordens kulstofpuljer.

Landmændenes holdning og prioriteringer

Der var generelt en forståelse af, at det er nødvendigt at byde positivt ind på klimadagsordene. Derfor gik landmændene positivt til opgaven. Landmændene var mest interesserede i tiltag, som har både en klimaeffekt og en positiv effekt på deres produktion. Det gælder f.eks. præcisionsjordbrug og metoder til at øge jordens kulstofindhold, da dette har afledte positive agronomiske effekter. Klimamæssigt et potentiale i disse teknikker dog begrænset.

Med henblik på de virkemidler der har det største klima potentiale, udtagning af organogen jord og nitrifikationshæmmere, var landmændene moderat positive, men påpegede også visse reservationer. For nitrifikationshæmmere var landmændene frustrerede over hvor stor og langvarig en forskningsindsats, det skal til for at disse kan tælle med i det nationale klimaregnskab. Det blev understreget, at hvis de skal forventes at bidrage med klimagasreduktioner, skal det også kunne tælle med i det nationale regnskab. Samtidig var de bekymrede for, at blive bundet til rene ammonium gødninger. For ikke at blive bundet til enkelte gødningsleverandører, mente landmændene at der skulle være tale om et frivilligt eller støttet tiltag.

Udtagning af organogene jorde var der generelt positiv stemning for, men det kræver ofte jordbytte eller jordfordeling, hvis den organogene jord indgår i landmandens harmoniareal. Landmændene mener ikke at have plads til yderligere tvungene efterafgrøder, hvorfor de ikke ser efterafgrøder som er attraktivt klimavirkemiddel.

Enkelte landmænd mente ikke, at potentialet i reduceret jordbearbejdning var korrekt fastsat af Aarhus Universitet i Olesen et al 2018.

Tabel 1. Oversigt over præsenterede virkemidler og deres potentiale. Efter Olesen m.fl. 2018.

Virkemiddel	Potentiel udbredelse	Potentiale, ton CO₂ ækvivalenter	
Kvælstofanvendelse			
Nitrifikationshæmmere til handelsgødning	90 pct. af al handelsgødning	496.200	
Nitrifikationshæmmere til husdyrgødning	Hele den konventionelle husdyrgødningsmængde	213.300	
Præcisionsjordbrug	Hele landbrugsarealet	46.000 – 93.0000	
Arealrelaterede tiltag			
Udtagning af organogen jord med ophør af dræning og gødskning	Al organogen jord i ådale udtages af produktion og dræning ophører. 47.400 ha	LULUCF	1.184.000
		Landbrug	150.000
		Brændstof	19.000
		Total	1.353.000
Udtagning af organogen jord med overgang til permanent græs med fortsat gødskning	Al organogen jord i ådale overgår til permanent græs med fortsat dræning. 35.300 ha	LULUCF	314.000
		Landbrug	33.300
		Brændstof	7.100
		Total	355.400
Udtagning af jord til slåningsbrak (kortvarig brak)	Der er regnet på 100.000 ha, men potentialet er reelt politisk bestemt	LULUCF	50.000
		Landbrug	60.000
		Brændstof	109.000
		Total	219.000
Omlægning af omdriftsarealer til flerårige energiafgrøder	Der er regnet på 100.000 ha, men potentialet er reelt politisk bestemt	LULUCF	66.000
		Landbrug	35.000
		Brændstof	74.000
		Total	175.000
Efterafgrøder	205.000 ha	LULUCF	205.000
		Landbrug	-35.000
		Brændstof	-
		Total	170.000
Ændrede dyrkningsformer			
Reduceret jordbearbejdning	115.000 ha ud over det nuværende areal.	Brændstof	4.619
Økologisk jordbrug	Omlægning så det økologiske areal når 718.000 ha. med samme brugsfordeling som i den nuværende økologiske produktion. Produktionen falder ifht. business as usual scenariet	Samlet på alle kategorier: 1.000.000	
Halm til forgasning og returnering af biochar til jorden	1 mio. tons halm	LULUCF	253.000
		Landbrug	2.180

Litteratur

Olesen J.E., Petersen, S.O, Lund P., Jørgensen, U., Kristensen, T., Elsgaard, L., Sørensen, P., og Lassen, J. (2018), Virkemidler til reduktion af klimagasser i landbruget, Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (DCA), Aarhus Universitet, DCA rapport, nr. 130, 2018.